

REFLEXIÓ

La música a Educació Infantil: una eina imprescindible a l'aula

Elements a tenir en compte en el seu ensenyament a l'aula i com a mitjà per crear vincles.

Alba Matz López

Didàctica de la música (2015)

Universitat de Barcelona

La Reina Capdevila va portar a la pràctica alguns exemples de com ensenyar música als infants, sempre tenint en compte que ha de ser des de la vivència pròpia dels infants, ja sigui escoltant, observant, ballant, sentint sensacions, però tot des de la vessant pràctica. Això és un dels elements essencials que hem treballat a classe de com s'ha d'ensenyar la música. A més, és important també realitzar activitats on aparegui algun material per fer-la més visual i motivadora. D'aquesta manera els infants es divertiran més alhora que aprendran de manera més significativa.

Un dels aspectes més importants a destacar va ser l'afectivitat de la qual va parlar a la xerrada. Des de principi de curs que hem estat veient que cal crear un clima de confiança amb els infants, una relació amb ells que permeti la interacció i el vincle afectiu. Així, la mestra els pot mostrar una gran varietat d'estímuls sonors i musicals i els infants respondran de manera positiva a aquests, depenent també dels objectius que s'hagi proposat la mestra. En aquesta relació emocional és important la veu que s'utilitza, com va comentar també Capdevila, ja que aquesta ha de tenir unes entonacions concretes, un to dolç, ha de ser aguda... i ha de tenir una sèrie de característiques que cridin l'atenció i agradin als infants. Aquests aniran adquirint un bagatge musical alhora que també aniran desenvolupant les seves habilitats (comunicatives, corporals...). Un aspecte que ajuda en l'establiment d'aquest vincle és també el fet d'incorporar el nom dels infants en les cançons, ja que se senten identificats i per tant que se'ls presta atenció. Tant això com la mirada i el contacte són elements que hem anat treballant durant l'assignatura de "Didàctica de la música". També relacionat amb el tema de la veu, cal comentar que el fet que utilitzem un to agut és important perquè sempre som una referència pels infants, per tant, si posem una veu més greu aquests ens poden intentar imitar i de vegades es poden veure incapaços de produir sons greus així com agafar un to diferent al de la seva veu, la qual cosa pot ser contraproductiu.

A classe hem comentat diverses vegades que és imprescindible aconseguir que els infants facin silenci a l'aula, perquè una mestra no ha de cridar ja sigui pel fet que es pot quedar afònica o perquè serà un mal model a seguir pels infants. Som el seu exemple i hem de guiar-los en el procés d'ensenyament- aprenentatge, en el qual el silenci i l'escolta són dues coses molt presents en la nostra vida que han d'anar coneixent i aprenent. Això també es va afirmar en la xerrada, i es va afegir l'objectiu que gràcies al silenci els infants podien apreciar més els sons que li oferíem, gaudir-ne més. Com a futures mestres som responsables, doncs, de crear un entorn sonor saludable.

Capdevila va fer esment que tot i que els infants encara no tinguin un nivell maduratiu suficient com per produir sons agradables, realitzar certes produccions o activitats...

nosaltres els hem d'anar oferint sons musicals que els captivin perquè també puguin gaudir d'aquests (per exemple, quan va tocar el carilló). Més endavant, quan ja siguin capaços ells també els podran produir. Tot el que els ensenyem ja sigui un ampli ventall de cançons, a produir sons amb el nostre cos, els diferents instruments que hi ha i els sons que produeixen, els símbols de la música... els ajudarà a anar formant-se la seva identitat musical, a anar adquirint i interioritzant tot el treballat perquè a partir d'allà siguin ells mateixos els que vulguin experimentar més i arribar a "crear" música en un futur. Per tant, com hem pogut veure a l'aula durant el curs és imprescindible anar introduint per exemple la simbologia de la música a poc a poc, de manera adaptada i divertida pels infants per a que vagin entrant en aquest món tan ampli, maco i necessari del llenguatge de la música.

Com bé acabo de comentar, el fet que la música sigui un llenguatge també està molt relacionat amb la seva expressió. A infantil, com va destacar Reina Capdevila, és essencial que totes les cançons estiguin formades per rimes perquè és el que agrada als infants. La poètica, les rimes, els rodolins... tot això és impensable que no estigui present a l'hora de cantar amb els més petits. A més, també estan presents en moltes de les cantarelles o cançons símbols, valors, o manera de parlar de la nostra cultura, que per tant és important que els infants també coneguin perquè formen part del seu folklore. El ritme és un altre dels elements que també trobem a l'hora de comunicar-nos i per tant en la música. Per això, a partir d'aquesta toquem una gran quantitat d'àmbits i aconseguim un desenvolupament integral de l'infant.

Començaran fent d'oients, després d'intèrprets, després de creadors... és a dir, els infants aniran millorant en la seva expressió musical, i tot això gràcies a escoltar la música que la mestra els dedica, a l'experimentació que realitzen ells mateixos, a la llibertat i també precisió en la resposta corporal que els infants aniran mostrant, al component relacional i social que aquesta comporta, i a la il·lusió i alegria que ambdós han de tenir envers la música.

En conclusió, tant a partir del treballat a classe com del que ens va explicar Capdevila, podem dir que els infants aprenen de manera holística i que els pilars bàsics a partir dels quals desenvolupen les seves capacitats són: escoltar, cantar, tocar i ballar. Per tant, podem afirmar que els infants són els protagonistes del seu aprenentatge i nosaltres només els hem de guiar perquè aconseguixin anar millorant a partir de les experiències diverses que els proporcionem.